

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE A REPUBLICII MOLDOVA

Prima instanță: Judecătoria Economică de Circumscripție (jud. Z.Talpalaru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. D.Manole, N.Traciuc, B.Bîrca)

Dosarul nr. 2rac-85/14

DECIZIE

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ

26 martie 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, în componența:

Președintele ședinței
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Tamara Chișca-Doneva
Ion Druță
Iuliana Oprea
Valentina Clevadi

examinînd, fără citarea părților, recursul declarat de societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing” împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2012, adoptată în cauza civilă la cererea societății pe acțiuni „MAIB-Leasing” împotriva firmei de producție și comerț „Ghesadi” societate cu răspundere limitată privind încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată și, cererea reconvențională depusă de firma de producție și comerț „Ghesadi” societate cu răspundere limitată împotriva societății pe acțiuni „MAIB-Leasing” privind încasarea sumei și cheltuielilor de judecată

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

1. La 26 octombrie 2009 reclamantul SA „MAIB-Leasing” a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva pîrîtului FPC „Ghesadi” SRL, solicitînd încasarea datoriei la contractul de leasing financiar nr. FL 1-0893 din 12.10.2006 în mărime de 594,85 euro, penalității în sumă de 682,4 euro, diferenței de preț formată în rezultatul evaluării automobilului în sumă de 2000 euro, obligarea pîrîtului de a achita taxa de stat în sumă de 1637 lei, încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de

3000 lei și încasarea tuturor cheltuielilor de judecată ce vor fi suportate în procesul dat.

2. În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că conform contractului de leasing financiar nr. FL 1-1386 din 12.10.2006, SA „MAIB-Leasing” a transmis în posesie și folosință temporară FPC „Ghesadi” SRL autoturismul de model Peugeot 307 cu numărul de înmatriculare C LL 714, în valoare de 15 500 euro.
3. Conform pct. 1.3, 4.1 al contractului nominalizat, pîrîtul s-a obligat să achite plata pentru automobil conform graficului stabilit prin acordul comun al părților. Astfel, în vederea executării contractului de leasing nominalizat, SA „MAIB-Leasing” a procurat de la SRL „Olmosdon” în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. FL1-0893P din 13.11.2006, automobilul de model Peugeot 307 cu numărul de înmatriculare C LL 714, care i-a fost transmis pîrîtului în baza actului de predare-primire din 13.10.2006.
4. La 31.10.2007, 24.03.2008 și 25.04.2008 din partea FPC „Ghesadi” SRL au parvenit cereri privind rezilierea contractului de leasing pe motivul imposibilității executării prevederilor contractuale. De asemenea, începînd cu prima cerere privind rezilierea contractului, pîrîtul nu a mai efectuat plăți conform contractului. În legătură cu acest fapt, compania de leasing i-a acordat FPC „Ghesadi” SRL un termen suplimentar de achitare a creanțelor formate pînă la 17.07.2008. La fel, pîrîtul a fost informat despre faptul că, în cazul neonorării obligațiilor pentru viitor, contractul de leasing va fi reziliat, iar FPC „Ghesadi” SRL va fi nevoit să restituie bunul procurat.
5. Dat fiind că FPC „Ghesadi” SRL nu și-a onorat obligațiile, la 25.11.2008 i-a fost expediată notificarea nr. 5950, prin care i-a fost adus la cunoștință că pentru neonorarea obligațiilor contractuale, compania SA „MAIB-Leasing” a decis rezilierea anticipată a contractului cu returnarea automobilului. În urma revendicării automobilului din posesia FPC „Ghesadi” SRL, conform raportului de constatare tehnico-științifică din 16.05.2008, acesta a fost evaluat la suma de 164468 lei. Reieșind din rezultatele evaluării FPC „Ghesadi” SRL urma să achite SA „MAIB-Leasing” suma de 10 955,69 euro - datorie restantă pentru ratele de leasing, suma de 594,85 euro - dobînda de întîrziere, în total avînd obligații scadente restante în mărime de 3 277,25 euro.
6. La 03.02.2010, FPC „Ghesadi” SRL a depus cerere reconvențională împotriva SA „MAIB-Leasing” solicitînd încasarea sumei de 129008, 65 lei, constituită din toate ratele achitate de către FPC „Ghesadi” SRL în perioada de valabilitate a contractului de leasing, precum și încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 3870,26 lei.
7. În motivarea cererii reconvenționale, FPC „Ghesadi” SRL a indicat că, automobilul procurat prezenta vădite semne de defecțiuni tehnice care nu puteau fi reparate de reprezentantul diler-ului oficial SRL „Olmosdon” și nici de către stațiile de deservire tehnică. Faptul dat a avut loc de mai multe ori.

8. La 22.10.2007 a solicitat de la SA „MAIB-Leasing” copia contractului de vânzare-cumpărare încheiat cu SRL „Olmosdon”, din care a stabilit că, perioada de garanție este de 12 luni, pe când în contractul de leasing financiar din 12.10.2006, perioada de garanție este de 24 luni.
9. La sfârșitul lunii februarie 2008, automobilul a fost ușor avariat, fiind transmis pentru reparație la stația de reparație „Gastar”. Prin urmare, la 24.03.2008 s-a adresat SA „MAIB-Leasing” cu cerere de reziliere a contractului de leasing, iar prin răspunsul din 07.07.2008 a fost informat că reparația automobilului a luat sfârșit la 16.05.2008, însă contractul poate fi reziliat din data de 31.05.2008.
10. Susține că din motivul neonorării de către SA „MAIB-Leasing” a obligațiilor contractuale, aceasta urmează să restituie suma de 129008,65 lei, achitată pentru automobil.

Poziția instanței de fond:

11. Prin hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 16 martie 2011, cererea de chemare în judecată depusă SA „MAIB-Leasing” a fost admisă, fiind încasat de la SRL „Ghesadi” în beneficiul SA „MAIB-Leasing” datoria în sumă de 3 277, 25 euro, și taxa de stat în sumă de 1 637 lei. A fost restituită SA „MAIB-Leasing” diferența taxei de stat în mărime de 4 209, 61 lei, achitată în sumă mai mare decât cea stabilită de Legea taxei de stat. Acțiunea reconvențională depusă de SRL „Ghesadi” a fost respinsă ca nefondată.

Poziția instanței de apel:

12. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2012 s-a admis apelul declarat de FPC „Ghesadi”, s-a casat hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 16 martie 2011 în partea admiterii cererii de chemare în judecată depusă de SA „MAIB-Leasing” și în această parte s-a emis o nouă hotărâre prin care cererea de chemare în judecată depusă SA „MAIB-Leasing” a fost respinsă. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

Solicitarea recurentului:

13. La 17 decembrie 2013, SA „MAIB-Leasing” a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea în vigoare a hotărârii primei instanțe.
14. Prin încheierea Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 12 martie 2014 recursul a fost recunoscut admisibil.

Argumentele părților:

15. În motivarea recursului recurentul a invocat dezacordul cu decizia contestată prin faptul că a fost emisă cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material și nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată.
16. Susține recurentul că în cazul dat obligația contractuală a fost executată doar de către SA „MAIB-Leasing”, pe când intimatul FPC „Ghesadi” SRL a ignorat clauzele contractuale. Consideră că instanța de apel a calificat incorect faptul că prin restituirea automobilului de marca Peugeot 307 a încetat raportul obligațional între părți.
17. Despre decizia instanței de apel a aflat abia la 08.11.2013, fapt ce se confirmă prin cererea cu privire la eliberarea informației din 28.10.2013.
18. În referința din 13.02.2014, intimatul FPC „Ghesadi” SRL a solicitat respingerea recursului, indicând că decizia instanței de apel este legală și întemeiată, fiind bazată pe aplicarea corectă a normelor de drept material și procedural. În plus, intimatul a menționat că cererea de recurs a fost depusă cu omiterea termenului stabilit de art. 434 CPC.

Aprecierea instanței de recurs:

19. Înainte de a trece la examinarea recursului în fond, Colegiul a pus în discuție chestiunea cu privire la respectarea condițiilor și procedurii de declarare a recursului, ajungând la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel din următoarele considerente.
20. În conformitate cu art.434 alin.(1) CPC (în vigoare la momentul emiterii deciziei contestate), *recursul se declară în termen de 2 luni de la data pronunțării deciziei, iar în cazul redactării acesteia – de la data înștiințării scrise a părților despre semnarea hotărârii redactate*. Iar conform art.434 alin.(2) CPC, *termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit*.
21. Din materialele dosarului urmează că, decizia instanței de apel a fost emisă la 13 noiembrie 2012, iar potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din aceeași dată, rezultă că în ședința instanței de apel a participat reprezentantul recurentului SA „MAIB-Leasing”- Para Veronica, în baza procurii din 12.11.2012, valabilă pe un termen de un an.
22. În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că recurentul a cunoscut despre decizia instanței de apel de la data pronunțării ei, adică 13 noiembrie 2012, pe când cererea de recurs a fost depusă tocmai la 17 decembrie 2013, adică cu omiterea termenului de 2 luni, iar în cazul omiterii acestuia, hotărârea devine definitivă și irevocabilă (*Melnic v. Moldova cererea nr. 6923/03, § 41-43 din 14.11.2006; Ceachir contra Moldovei cererea nr. 11712/04, §39-48 din 15.01.2008*).

23. În acest context, Colegiul menționează că examinarea unui astfel de recurs ar presupune verificarea unei hotărâri judecătorești rămasă irevocabilă, astfel încălcându-se principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție. Drept urmare, examinarea unui recurs tardiv declarat împotriva unei hotărâri definitive, ar avea un efect incompatibil cu principiul securității juridice, garantat de articolul 6 din Convenție și ar încălca dreptul intimatului la un proces echitabil.
24. Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, SA „MAIB-Leasing” a depus cererea de recurs cu depășirea termenului de 2 luni, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține decizia instanței de apel.
25. În conformitate cu art. 445 alin.(1) lit.a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de societatea pe acțiuni „MAIB-Leasing”.

Se menține decizia Curții de Apel Chișinău din 13 noiembrie 2012, adoptată în cauza civilă la cererea societății pe acțiuni „MAIB-Leasing” împotriva firmei de producție și comerț „Ghesadi” societate cu răspundere limitată privind încasarea datoriei, penalității și cheltuielilor de judecată și, cererea reconvențională depusă de firma de producție și comerț „Ghesadi” societate cu răspundere limitată împotriva societății pe acțiuni „MAIB-Leasing” privind încasarea sumei și cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Ion Druță

Iuliana Oprea

Valentina Clevadi